

Täysistunto

Torstai 25.10.2018 klo 16.05—20.01

2.2. Suullinen kysymys pienten yritysten mahdollisuudesta saada oikeudellista neuvontaa työsuhdekysymyksissä (Toimi Kankaanniemi ps)

Suullinen kysymys SKT 168/2018 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Seuraava kysymys, edustaja Kankaanniemi.

Keskustelu

16.35 Toimi Kankaanniemi ps: Herra puhemies! Tämän vaalikauden alkaessa talous ja työllisyys olivat syvässä kriisissä. Useilla kipeillä toimenpiteillä perussuomalaisten ollessa hallituksessa saatiin työmarkkinoille rauha ja luotiin luottamussopimus yhteiskuntaan, ja tulokset olivat hyvät. Tänä syksynä teidän hallituksenne, herra pääministeri, on tuhonnut tuon luottamuksen ja työrauhan. Epävarmuus ja vastakkainasettelu vaarantavat talouden ja työllisyyden myönteisen kehityksen. Kaikki ovat nyt häviäjiä, jopa lapset ja vanhukset, jotka ovat jääneet ilman ruokaa.

Jokainen meistä tunnustaa, että pienissä yrityksissä hankalan työntekijän sijoittaminen uusiin tehtäviin on mahdotonta ja irtisanomiseen sisältyy isoja taloudellisia riskejä. Pienet yritykset tarvitsevat oikeudellisia neuvoja ja apua näissä tilanteissa, jotta oikeusjutut voidaan ennalta ehkäistä. Oletteko, herra pääministeri, valmis toimimaan siten, että pienille yrityksille järjestetään sopivalla tavalla oikeudellista neuvontaa ja apua [Puhemies koputtaa] työsuhteita koskeissa vaikeissa tilanteissa näpertelyn sijaan?

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Pääministeri vai oikeusministeri? Pääministeri näköjään nousee. Olkaa hyvä.

16.36 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Te kuvasitte hyvin sitä pienen yrityksen tilannetta. Niin kuin tuossa viimeisessä vastauksessani edelliseen kysymykseen yritin valottaa, tässä ainoana tarkoituksena on se, että yrityksen koko, työntekijöiden lukumäärä, otetaan huomioon, kun näitä asioita arvioidaan. Mistään muusta ei ole kysymys kuin tästä. Minun mielestäni tämä on hyvin järkeenkäypää, ja täältäkin tuli nyökyttelyä, kun sanoin, että tästä tässä on kysymys. Myöskin tänä iltana keskustellaan tästä kysymyksestä, miten me voisimme pientä yritystä helpottaa siinä tilanteessa, kun kuvaamanne riskit toteutuvat.

No, sitten on näissä keskusteluissa kyllä tullut paljon esille myöskin sitä, että pienissä yrityksissä on osaamattomuutta koskien esimerkiksi työaikalakia, ja kyllä se on yksi asia, [Puhemies koputtaa] jota olemme pohtineet myöskin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 107/2018 vp

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Oikeusministeriä ei haittaa, vaikka jää alle minuutin.

16.37 Oikeusministeri Antti Häkkänen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomessa työpaikat syntyvät yhä herkemmin pienyrityksiin, ja kaikki mahdolliset keinot on tehtävä, joilla näitä työpaikkoja sinne voi syntyä. Työllistämiskynnysten alentaminen on yksi keino vauhdittaa tätä työtä. Samaan aikaan pitää tietysti pohtia, kuinka kyetään helpottamaan näissä riitatilanteissa esimerkiksi pienyrittäjän tilannetta ja miten hän saa helpommin oikeudellistakin apua. Oikeusturvavakuutukset ovat tähän yksi jo käytössä oleva keino, asianajajan palkkaaminen tietysti yksi keino, mutta varmasti pitää tulevana vuosina pohtia, täytyykö vaikka tätä oikeusturvan vakuutuspuolta vielä kehittää. On aika haasteellista ryhtyä antamaan vaikka tuosta noin vain ilmaista oikeusapua yleisesti kaikkiin asioihin, mutta valtiovallan puolelta tietysti voisi olla syytä jonkunlaista neuvontaa enemmän tarjota työoikeudellisiin kysymyksiin, jos tällaista enemmänkin ilmenee, mutta asianajotoiminta on sitä varten tällä hetkellä tarkoitettu.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksen, nousemaan ylös ja painamaan V-painiketta. Myönnän yhden lisäkysymyksen.

16.38 Peter Östman kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tietyillä aloilla on työvoimapula, niin kuin tässä on kuultu, mutta samaan aikaan työttömyys Suomessa on edelleen liian korkealla tasolla. Pienemmissä kasvuyrityksissä yrittäjät päättävät usein hoitaa työt itse sen sijaan, että ottaisivat työntekijän palkkaamisesta syntyvän riskin kantaakseen. Tästä on kyse. Vaihtoehtoisesti yrittäjät käyttävät henkilöstöpalveluyritysten vuokratyövoimaa. Tämä on johtanut siihen, että Suomessa on tällä hetkellä 345 000 ihmistä määräaikaissuhteissa.

Tässä on puhuttu paljon lobbaamisesta. Meillä on Suomessa harvinaisen poikkeuksellinen järjestelmä nimeltään kolmikanta: valtiovalta, työnantajat, palkansaajat. Onko tämä järjestelmä tasapainossa? Työnantajia on edustettuna EK:n kautta. Heillä on 15 400 jäsenyritystä. Noin 6 prosenttia Suomen kaikista yrityksistä on jäsenenä EK:ssa. Ja Suomen Yrittäjät on ikään kuin kirosana tässä salissa monille, että se ei saisi olla lobbaamassa, vaikka se edustaa yli 100 000:ta pienyrittäjää. Kysyn: onko järjestelmä tasapainossa?

16.40 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ei näissä pöydissä ole kaikkien yritysten edustus eikä kaikkien työntekijöiden edustus. Se meidän on vain tunnustettava, että näin on. Sillekin asialle olisi hyvä, että tässä salissa hyvin maltillisesti löydettäisiin ja etsittäisiin ratkaisuja, että miten kaikki työnantajat ja työntekijät olisivat tasa-arvoisesti soveltamassa esimerkiksi kaikkia niitä joustoja, mitä työehtosopimuksissa sovitaan. [Paavo Arhinmäki: Ja velvollisuuksia!] Lainsäätäjänä me pystymme tekemään myöskin paljon. Täällä viitattiin edellisissä kysymyksissä esimerkiksi osatyökykyisiin, että kun teemme seuraavaksi sotu-uudistusta, niin miten löydämme semmoisen ratkaisun, että osa palkanmuodostuksesta on sosiaaliturvaa, esimerkiksi perustuloa, ja osa sitten työkykyä vastaavaa osuutta palkasta. Nämä ovat niitä tämän salin kysymyksiä, että miten löydämme näihin ratkaisuja ja yhä useammalle suomalaiselle töitä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 107/2018 vp

Kysymyksen käsittely päättyi.